

Arvustus. "Eeter": kuulda, loota ja iseendasse lämbuda

"Eeter" Autor/allikas: Herkko Labi

TEATER

Triinu Kree

Täna kell 11.31

Uuslavastus

"Eeter"

Lavastaja: Ringo Ramul

Dramaturg: Priit Põldma

Kunstnik: Arthur Arula

Valguskunstnik: Priidu Adlas

Heliinstallatsiooni autor: Lauri Lest

Helikujundaja: Raido Linkmann

Osades: Kaie Mikhelson, Mari Abel ja Elise Metsanurk

Esietendus 29. märtsil Sakala 3 Teatrimajas

Etendus algab justkui elukaarena - noor 20ndates naine triigib hoolikalt peokleiti, keskealine katab täpse käe ja silmaga lauda, vana vannitab voodi peal istudes kausis jalgu ning rüüpub teed. Kimpudena mööda lava paisatud rekvisiidialad on justkui omaette maailmad, elukillud, mille vahel kolm naist tangot tantsivad. Seal on buss toolide ja kaardipiipariga, mänguasjade alla mattunud laste liiklusvaip, haud pingi, liiva ja rehaga, nõudega laud, hambaravitool, telk, auto, pesurest, rõdu... Argitegevusi, mis kõrvutatuna omavahel üllatavalt kontrastsena mõjuvad, seob ühte alati kuskil taustal mängiv raadio, mis inimese jaoks elu jooksul aina rohkem sõbraks saab... paratamatult. Iga elukillu kohal on ka oma lamp, "lastetoa" kohal lastelamp, söögilaua kohal lühter jne.

Pikema halli kahinata peame aga kindlasti tegema maani kummarduse lavastuse helilisele poolele, mille kõrge tasemeta oleks lavastusel oht end isegi häbistada. Heli vahekord ja tegevusse rütmistatus on absoluutselt viimase peal, mängitakse arhiividest hangitud kummalisemaid ja erilisemaid eetrisse helistanuid. On kurbi, nõutuks tegevaid, elu paratamatust nentivaid, aga ka pööraselt absurdseid.

"Eeter" Autor/allikas: Herkko Labi

Eriline lavastuse "eetriaega" seatud aupaiste on antud ühele meie raadioajaloo ikoonilisemale sarihelistajale, kes on äratuntamatult koomilise sprintiva kõnemaneeeriga proua, kes on autorite andmetel hoopis mees nimega Mihhail. Tema alati kiirkäigul hüütud õnne ja muude soovide lõppu kõlas ühegi

vahelejätmiseta vuristatud legendaarne lause: "Kui tahad edu saavutada, pea nõu kolme eaka inimesega!"

Kõik sama elu vanuselised naisversioonid – kelle mängu loomulikkus oli igati nauditav, nagu ka oodata võis – sattusid keset toimetusi vahepeal metafoorselt "elu käes" lämbumise kätte, justkui aeg ning elu oleks nad kinni püüdnud, seda kõige argisematel hetkedel, oma kodus toimetades, bussis... ja lämbusidki, keegi ei teinud märkama, kuni hingamine lõppes. Aga raadioeeter jätkas seletamist, sest kunagi ei lõppenud ega lõppegi otsa inimesed, kes ühisesse tühjusesse hүүdes kuulnud ja kuulatud saada püüavad. Kes neist on isehakanud maailmaparandajad, kes satuvad eetrisse saades oma hääle kahestumisest segadusse ning jäävadki eetris iseennast teretama. Muusikat kuuleb samuti, Sabrina Carpenter ja Mati Nuude samas maailmas, ikka ängi või veiniklaasi-ekstaasi kõrvale, kuidas kellelegi.

Aeg seab kolm naist omavahel kohtade ning tunnete näol põimuma, suured on väikeste mängudes ja väikesed on suurte mängudes, kõlavad eri koputused, eri mürad, kas need tulevad tegelaste seest või kuskilt määramatust välisest tühjusest, on igaühe enda otsustada.

"Eeter" Autor/allikas: Herkko Labi

Veelkord helilise poole suunas kummardades, loovad lahendused on paigutatud lisaks tavapärasele kõlaritele ka rekvisiitide vahele – vibreeriv nui lauamängukarbi

alla, niiet pliiatsid õõvastavalt tõrisevad, tolksatused kappides...

Etenduse lõpus näeme alguses keskealise versiooni äreva täpsusega kaetud lauda, mille taha lõpuks istuma ei jõutagi. Naised istuvad autos, naeravad ja räägivad, nii et teised vaevu kuulevad, aga kas sel on ka tähtsust? Nagunii on elu üks igavene eetriaeg, kus kõik läheb kaotsi, aga kes tahavad kuulda, kuulevad, kes tahavad öelda, saavad öeldud, ja ikka käiakse surnuaial liiva riisumas, lehvitatakse naabritele, röögatatakse, püütakse endast kuskile märku anda. Ramuli "Eeter" igatahes ütles ja tegi end kuuldavaks kahtlemata mõjusalt ja nauditavalt.

Toimetaja: Kaspar Viilup

teater

eeter

kaie mihkelson

mari abel

priit põldma

ringo ramul

elise metsanurk

triinu kree